

Engedik élni a magyar gazdát?

VERSENYKÉPESSÉG Mezőgazdaságunk jövedelemtermelő képessége mindössze 30 százaléka az EU-s átlagnak. Az akadémián nemrégiben tartott agrártanácskozáson állították ezt. A siralmas számot úgy hozták ki, hogy az a gazdák hibája.

CSATH MAGDOLNA, a gödöllői Szent István Egyetem professzora reflektált a fenti megállapításra a Lakite-

lek Népfőiskolán nemrégiben megtartott, A magyar gazda élni akar című konferencián és fórumon. Mint mondta: arról nem beszéltek az akadémián, hogy kik, és miért hozták a magyar gazdákat ilyen helyzetbe.

A magyar mezőgazdaságnak mind a fizikai, mind a szellemi adottságai alapján versenyképesnek kellene lennie az unióban és azon kívül is. Ezzel szemben már a társult tagságunk idején szisztematikusan csökkent az exportunk, az EU felénk irányuló kivitele pedig nőtt.

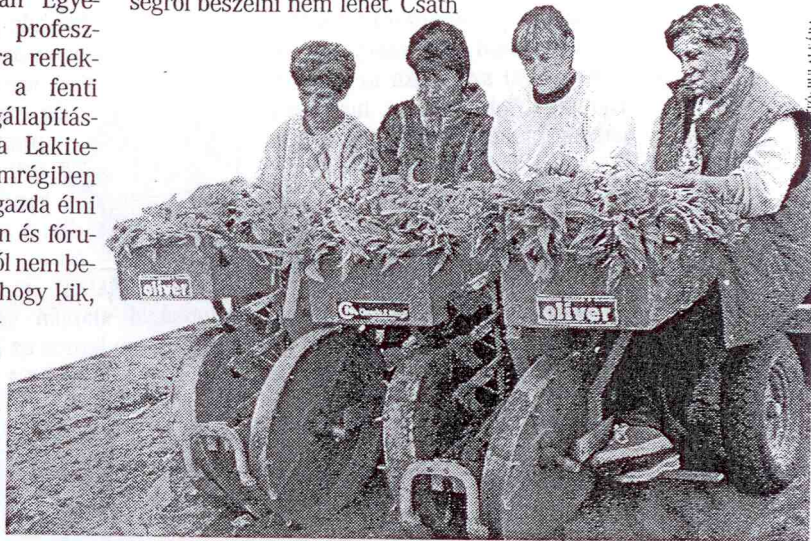
Az agrártermelés alakulása (1990–2000)

Világ	23%-kal nőtt
Magyarország	31%-kal csökkent

FORRÁS: PN-INFO

A rendszerváltás előtt a világ agrárexportjából egy százalékkal részesedtünk, ami 2000-re felére esett. Tíz év alatt – 2000-ig – a világ agrártermelése 23 százalékkal nőtt, a magyar pedig 31 százalékkal csökkent – a jó adottságok ellenére. De itt nem szabad megfeledkezni arról, hogy az EU-ban a bővítés előtt átlag 23 százalék volt a termelési értékben a központi támogatás, nálunk pedig például 1997-ben 10,8 százalék. Nyilvánvaló, hogy ilyen viszonyok kö-

zött, amikor a jövedelmezőséget intézmények, érdekek határozzák meg, valódi versenyképességről beszélni nem lehet. Csath

A versenyképesség attól is függ, hogy milyen gépekkel indulunk a startnál

Magdolna utalt a diszkriminatív, első évi 25 százalékos területalapi támogatásra.

Szerinte ez is bizonyította, hogy a magyar agrárium lejtő szélére állítása tudatos, programozott volt, a háttérben működő – a hazai termőföld megszerzésére törekvő – erők által.

A professzor asszony véleménye: a negatív tendenciával, a hátsó szándékokkal szemben az összefogás lehet a fegyver. A kiváló magyar szakmai háttérnek – kormánytól függetlenül – ki kellene dolgoznia egy agrárstra-

tégiát; a kutatóknak, fejlesztőknek össze kellene kapcsolódnuk a gazdákkal; az agrárértelmiségnek segítenie kellene a gazdákat egyéni stratégiájuk kidolgozásában; a finom magyar ételmezt új utakon el kellene juttatni a városokba, a piac visszaszerzésére; a rendszerváltás után szétterjedt élelmiszer-értékláncokat vissza

kellene építeni úgy, hogy a termelőknek kiszolgáltatottság nélkül legyen hová kapcsolódnuk; gazdabankot kell létesíteni; Brüsszelben működtetni kellene egy lobbi-szervezetet, amely az információkat a kormányt megelőzve juttatná el a gazdákhöz; uniós kívüli új piacokat kellene keresni, mert van kereslet a jó minőségű magyar termékekre; a nyilvánosságnak pedig ki kell mondan: aki a gazdát bántja, az a magyar nemzetet bántja, hiszen a mezőgazdaság jövője nemzeti sorskérdésünk.

■ A. Tóth Sándor

Jövedelemtermelő képességről, azaz a versenyképességről akkor értelmes dolog beszélni, ha piacgazdaság van. Ahol a támogatások országonkénti mértékétől függ a jövedelmezőség, ahol – mint az EU-ban – központilag irányított, manipulált rendszer működik, nem pedig minőségközpontú piacgazdaság, ott hamis következtetésekhez vezet el a versenyképesség vizsgálata.